

Sven Kirsipuu
Rahandusministeerium

8.08.2024 nr 5.1-1.1/24/3418

Vajaduspõhiste õppetoetuste eelarve

Austatud Sven Kirsipuu

Eesti Reformierakond, Sotsiaaldemokraatlik Erakond ja Erakond Eesti 200 sõlmisid 10. aprillil 2023 koalitsioonileppe ehk valitsusliidu tegevusprogrammi aastateks 2023-2027. Leppe haridus- ja teadusarengu peatükis on kõrghariduse ja teadusrahastu osas punkt 9 järgmise sõnastusega „Kahekordistame vajaduspõhise õppetoetuse“. See punkt sai täidetud „2023. aasta riigieelarve seaduse muutmise“ käigus, mis jõustus 1.07.2023. Alates 2023. a septembrist on rakendatud üliõpilaste vajaduspõhiste õppetoetuste määrasid sõltuvalt taotleja sissetulekust summades 150, 270 ning 440 eurot õppekuus (enne olid vastavalt 75, 135 ning 220 eurot).

Seoses määrade tõstmisega 2023/2024. õppeaastast ning üldisest kesisest majandusolukorrast lähtuvalt kasvas nii toetuse taotlejate kui saajate arv käesoleval aastal 7200 üliõpilaseni. Varasemalt jäi saajate arv viimastel aastatel suurusjärku 5500-6500 üliõpilast semestris. Oma olemuselt on vajaduspõhine õppetoetus sarnaselt nt pensionidega arvestuslik kulu, kuna toetuse saajate hulk sõltub tingimustele vastavate üliõpilaste hulgast, see tähendab, et ei ole võimalik täpselt ette prognoosida toetuse saajate hulka. Vajaduspõhise õppetoetuse eesmärgiks on toetada vähemkindlustatud perekondadest pärit üliõpilasi kõrghariduse omandamisega kaasnevate lisakulude katmisel. Vajaduspõhise õppetoetuse määramisel võetakse aluseks üliõpilase keskmine sissetulek õppetoetuse taotlemise õppeaastale eelnenud kalendriaastal. Kuni 24- aastase (k.a) üliõpilase puhul võetakse lisaks arvesse ka vanemate, alaealiste õdede-vendade ja õppivate õdede-vendade sissetulekuid ning jagatakse need pereliikmete arvuga, et leida sissetulek pereliikme kohta (v.a juhul, kui üliõpilane on abielus või tal on laps).

Õppetoetuste määrad kehtestatakse igal aastal vastava aasta riigieelarve seaduse tekstiparagrahvi. Muud õiguslikud alused on sätestatud õppetoetuste ja õppelaenu seaduses (<https://www.riigiteataja.ee/akt/106072023129>). Toetust makstakse 10 õppekuul kalendriaastas. Toetus on eelarvestatud Haridus- ja Teadusministeeriumi (HTM) piirmääraga (liik 20) kulude eelarvesse ning nende eraldamist korraldab HTM. Kuni 2023. aastani (k.a) oli vastav eelarve 8 923 719 eurot. Alates 2024 lisandus eelarve baasi seoses määrade kahekordistamisega 5 192 400 eurot. 2024-2028 on vajaduspõhiste õppetoetuste eelarve kokku 14 116 119 eurot aastas.

Tulenevalt eeltoodust taotleme alates 2025. eelarveaastast vajaduspõhise õppetoetuse, mille suurus sõltub seadusest ja mis on oma olemuselt arvestuslik kulu, ümber suunamist arvestuslikuks kuluks (eelarve liik 10).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kristi Vinter-Nemvalts
kantsler

Tiina Kõllamaa
735 0163
tiina.kollamaa@hm.ee